

RÄDDNINGSTJÄNSTEN MJÖLBY

Olycksundersökning Trafikolycka Söderleden Frebyvägen

Handläggare: Björn Berg

DOKUMENTINFORMATION

Ärende:	Olycksundersökning trafikolycka
Handläggare:	023, Björn Berg
Kvalitetsgranskare:	JF, Jan-Erik Forsén
Mjölby Räddningstjänst diarienummer:	2017-00698
Händelse: Trafikolycka, singelolycka. Stulen personbil, [REDACTED] förare försöker undfly polis. Avkörning med påföljd kollision lyktstolpe och träd. RT90 X 6452774/ Y 1456069 Två personer, passagerare kunde ej utrymma fordonet, [REDACTED] [REDACTED] Fredag den 2017-10-12 klockan: 10:28.	

Version	Datum	Utgåva	Handläggare	Kvalitetsgranskare
2	2018-05-07	Olycksundersökning	023	JF

Bilagor

1. Händelserapport: 2017-00698
2. SOS Alarm Ärendekopia-Räddning: 14-4122773-2
3. Polisens trafikmålsanteckningar diariern: 5000-K1273164-17
4. Polisanmälan [REDACTED], diariern 5000-K1273164-17
5. Rättskemisk undersökning diariern: K2017-T13266

Inledning

Anledning till undersökningen

Olycksundersökningen är utförd enligt Lagen om skydd mot olyckor (2003:778). Olyckan faller under räddningstjänstens fastställda kriterier för utökad olycksundersökning, eftersom den resulterade i fastklämd person med allvarliga personskador. Denna rapport kommer att påvisa orsaken till olyckan samt redovisa hur räddningstjänstens arbete på olycksplatsen utfördes. Rapporten presenterar även förslag på hur de negativa konsekvenserna kan mildras om en liknande olycka inträffar igen.

Olycksundersökningen syftar inte till att ligga som underlag i rättsliga sammanhang mellan externa parter eller avgörande om ansvarsförhållanden.

En kopia av olycksundersökningen kommer att skickas till de aktörer som Räddningstjänsten i Mjölby anser ha gagn för den i sin verksamhet.

Metod

Insamlandet av uppgifter rörande olyckan har skett genom:

- Granskning av dokumentation rörande olyckan, se bilagor.
- Granskning av foto- och videodokumentation som gjorts av personal på plats.
- Samtal med räddningspersonal på plats vid händelsen.

Fordon och personer

Fordonet är en grå personbil av märket Volvo V40 kombi tagen i trafik 2003. Fordonet stulet, färdades på Söderleden mot Frebyvägen. Två personer i fordonet vid olyckstillfället. Det är ej klarlagt om dessa använt bälte, men sannolikt inte.

Olycksplats

Olyckan ägde rum i korsningen Söderleden/Frebyvägen Boxholm RT90 X 6452774/ Y 1456069 Några hundra meter innan järnvägsövergången. Vägavsnittet har två körfält där hastighetsbegränsningen var 50km/h vid händelsen, men är idag 40km/h. Sträckan förlängs en längre raksträcka på väg 580. Vägbanan var våt men det var uppehåll just då.

Förlopp

Orsak till olyckan

Polisens radiobil 42-9310 hade försökt att stoppa aktuella personer och fordon men den misstänkte valde att försöka köra ifrån polispatrullen. Det går ömsom fort och ömsom sakta. Det olycksdrabbade fordonet har hållit en, till såväl rådande hastighetsbegränsning som rådande väglag, för hög hastighet. I samband med att en andra polibil anländer i mötandes väljer personen att köra upp på trottoaren för att kringgå polisen men föraren tappar kontrollen över fordonet, kolliderar med en lyktstolpe därefter ett träd och åkte av vägbanan ut i diket i trevägskorsningen. Den kraftiga kollisionen gjorde att höger sida fronten (passagerarsidan) samt förardörren, trycktes in i kupén och klämde fast passageraren något. Polisen är pga. efterföljandet av fordonet först på plats och när första polismannen söker kontakt med personerna och öppnar passagerardörren klagar passageraren högljutt på att han [REDACTED], i övrigt inga synliga skador. Efter samtal med föraren, från passagerarsidan, får polismannen till svars att föraren är ok men att han blöder [REDACTED]. Föraren är hela tiden talbar och svarar på polisens frågor. Efter en kort stund tas sjukvårdsutrustning från polisbilen och polismannen kan från baksätet i den krockade bilen komma åt förarens huvud och lägga ett lättare förband för att stoppa blödningen. Föraren uppmanas sedan att med egna handen trycka på såret. Föraren säger då att polismannen bör akta sig [REDACTED].

Därefter anländer ambulans och räddningstjänst till platsen och polisens uppgift övergår till trafikdirigering, samt att brottsrubricera och förtlöpa i ärendet [REDACTED].

Upptäckt samt personers agerande

Händelsen uppkommer som ett polisiärt ärende då polisen haft efterfölje på bilen, då den misstänkts stulen. Därefter har männen uppmanats att stanna fordonet genom tecken, signaler med mera, flertalet gånger. Då detta inte hjälper görs sedan ett prejningsförsök av den förste polisbilen, som misslyckas. I polisens bilagor uppges att flera vittnen finns tillgängliga för händelsen.

Räddningstjänstens agerande

Station 242-5000 samt station 242-5600 mottog förlarm om olyckan klockan 10:28.

Ledningsenhet 242-5080 utgick från Mjölby och kvitterade larmet klockan 10:29, räddningsenhet 242-5610 samt vattenenhet 242-5640 kvitterade och lämnade stationen i Boxholm klockan 10:32 respektive 10:37 – 242-5610 anlände som första räddningsenhet klockan 10:34. Ledningsenhet 242-5080 anländer 10:43, då har vattenenhet 242-5640 redan anlänt.

De skadade var vid medvetande och förblev så under hela insatsen. Losstagningen pågick enligt SOS-alarms händelse-anteckningar i 45min. Ingen klippning genomfördes men räddningsarbetet försvårades och fick tillfälligt avbrytas av ledningsenhet 242-5088 på grund av att personerna uppträdde hotfullt och var enligt utsago väldigt bångstyriga, detta gjorde att polisen fick vara den instans som trädde emellan och deskalera situationen tills räddningspersonal kunde arbeta i säker miljö.

Eftersom föraren varit den som varit mest motsträvig av personerna och de facto inte gick att handgripligen få ut på ett säkert sätt ur personbilen resulterade detta i att ingen kunde/fick närma sig/ta i honom och då gavs det inget annat val än att personen själv fick ”åla ut” genom passagerardörren. Vilket ur medicinsk synpunkt kunde förvärrat eventuella skador på rygg/nacke etc. De synliga skador han hade var blödning [REDACTED] och med sådana parametrar bör man misstänka skullskador/nackskador.

Därtill fick räddningstjänsten arbeta ”runt” en nedfallen ledning som låg i varm zon av olyckan. Ledningsenhet 242-5088 sökte kontakt med MSE (Mjölby Svartådalens Energi) dagjour 11:06. Ledningen skulle enligt dem ej vara strömförande (natt-belysning) vägstolpe, men risken uteslöts aldrig och den fick tas i beaktande under arbetets gång.

Räddningsenhet 242-5610 samt 5640 var åter station och räddningsarbetet avslutat vid 11:40. Ansvar för olycksplatsen lämnades över till polis och räddningsinsatsen/ärendet avslutades klockan 12:10.

Slutsatser/Erfarenheter

Utlarmning; dvs korrekt positionering av SOS-alarm och framkörning har efter samtal med personal ur station 5600 Boxholm fungerat bra under händelsen. Man hade under hela insatsen god kommunikation med andra larmade enheter. Värt att notera är i detta fallet särskilt MSE dagjour. Man tog ”det säkra före det osäkra” och upprättade en förbudszon runt den omkullfallna elstolpen/gatlyktan, värt att lägga extra kraft på att orientera ut till samtliga inblandade om detta om/när lösa kablar finns med på olycksplatsen.

Räddningspersonal ifrån station 5600 Boxholm har varit noga att uppmärksamma [redacted] smitta under arbetet. Man slängde även viss förbrukningsmateriel efter avslutad insats. Väldigt viktigt och en bidragande anledning utöver ren arbets säkerhet varför vi bär skyddsglasögon, handskar och heltäckande klädsel vid räddningsarbete – som följts bra här. Man ser även på video ifrån tillfället att räddningsledaren kör en kortare utvärdering och erfarenhetsuppsamling innan arbetsplatsen avvecklas, något som vid dessa omständigheter är väldigt bra för att få en ensad bild av vad som hänt och ett nödvändigt förstasteg mot fortsatt/djupare utvärdering och förutsättning för att kunna dra vettiga slutsatser i ett senare skede. Samtliga man kan uppfatta på bilder och video har därtill burit reflexvästar, även detta positivt ur arbets säkerhetsperspektiv.

Det är givetvis inte ett bra utgångsläge när en patient/drabbad i princip vägrar vård och åtgärderna man kan vidta blir därefter. Men detta är problematiskt vid händelse med [redacted] personer, polisen har bättre mandat att agera i sådana fall. Varken vårdpersonal eller räddningspersonal har i vart fall bett personen kliva ut självmant utan det är sista utvägen i detta fall.

I rapporter omnämns personerna som ”fastklämda” men man kan konstatera efter samtal med de på plats att ingen var ”fastklämd” efter definition, då ingen klippning genomförts. Svårigheter att utrymma; ja.

Åtgärdsförslag

Det skulle vara önskvärt att man genomfört ett så-kallat säkert uttag bakåt (klippt stolparna på bilen och lyft taket). Detta för att vara trogen skadebilden/misstankar om skademekanismer och minimera eftersviter för personerna. Men [redacted] är en klart försvärande faktor vid räddningsarbetet. Polisen var den instans som nådde mest framgång med att nå fram till den skadade föraren med hänsyn till sinnesstämning. Att reflektera över vad vi själva kan göra/åstadkomma om den drabbade vägrar/nekar vård: hur vi går tillväga med fortsatt räddningsarbete. Skapa och bygga ett förtroende, för att sedan kunna ge smärtlindring för att slutligen kunna genomföra arbetet som vi vill är ju målbilden. Att arbetet tog 45min även utan klippning över huvud taget har sin förklaring. Blir personen kritisk (det vill säga sjunker i medvetande på grund av inre blödningar etc.) ökar vår förmåga att hantera personen utan att forcera ut honom, men tidsfönstret vi har att jobba med minskar kraftigt.

Sändlista

Följande aktörer sändes en kopia av olycksundersökningen.

- MSB (Myndigheten för samhällsskydd och beredskap)
- Länsstyrelsen Östergötland
- Polisen Motala

Mjölby, 2017-11-30

Handläggare: Björn Berg, Brandman

Räddningstjänsten Mjölby